

ДИРЕКТИВА 2000/56/ЕО НА КОМИСИЯТА

от 14 септември 2000 година

**относно изменение на Директива 91/439/ЕИО на Съвета относно
свидетелствата за управление**

(Текст от значение за ЕИП)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. относно свидетелствата за управление ¹, последно изменена от Директива 97/26/ЕО ², и по-специално член 7, буква а), точка 2 от нея,

като има предвид, че:

(1) е необходимо да се адаптира списъка от хармонизирани кодове на Общността, който е описан в приложения I и Ia към Директива 91/439/ЕИО.

(2) списъкът от хармонизирани кодове на Общността изисква по-нататъшно уточняване с оглед на научно-техническия прогрес в областта и допълнително натрупания практически опит с подобни адаптации.

(3) определенията в приложение II на Директива 91/439/ЕИО минимални изисквания за изпитите за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства трябва да бъдат преразгледани в светлината на научно-техническия прогрес в областта.

(4) преразглеждането на приложение II е необходимо с цел по-нататъшно хармонизиране на изпитите в Общността за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства и привеждане на изпитните изисквания в съответствие с нуждите на ежедневното движение по пътищата. За практическия изпит следва да се въведат критерии за оценяване с оглед на по-нататъшното усъвършенстване на хармонизацията.

(5) преразглеждането на приложение II е пряко насочено към подобряване на безопасността по пътищата. Това съответно налага необходимостта от завишаване на минималните изисквания за теоретичния и практически изпит.

(6) предвидените в настоящата директива мерки са в съответствие със становището на Комитета за свидетелства за управление,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

¹ ОВ L 237, 24.8.1991 г., стр.1.

² ОВ L 150, 7.6.1997 г., стр. 41.

Член 1

Директива 91/439/ЕИО се изменя, както следва:

1. Приложение I и приложение Ia се изменят съгласно посоченото в приложение I към настоящата директива.
2. Приложение II се заменя с текста в приложение II към настоящата директива.

Член 2

1. Държавите-членки въвеждат законовите, подзаконови и административни разпоредби, необходими за привеждане на законодателството им в съответствие с настоящата директива не по-късно от 30 септември 2003 г. Те незабавно информират за това Комисията.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, те съдържат препратка към настоящата директива или са придружени от такава препратка при официалното им публикуване. Начините за включване на такава препратка се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби на националното законодателство, което приемат в уредената от настоящата директива област.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след нейното публикуване в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 14 септември 2000 г.

За Комисията:

LOYOLA DE PALACIO

Заместник-председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

В приложение I, точка 2, касаеща страница 4 на свидетелството и в приложение Ia, точка 2, касаеща страница 2 на свидетелството буква а), точка 12, първо тире се заменя със следното: “ - кодове от 01 до 99: хармонизирани основни кодове на Общността

ВОДАЧ (Медицински причини)

01. Корекция и/или защита на зрението

01.01 Очила

01.02 Контактна(и) леща(и)

01.03 Защитно стъкло

01.04 Матова леща

01.05 Очна превръзка

01.06 Очила или контактни лещи

02. Слухов /комуникативен апарат

02.01 Слухов апарат за едното ухо

02.02 Слухов апарат за двете уши

03. Протеза/Коригиращ апарат за крайници

03.01 Протеза/Коригиращ апарат за горни крайници

03.02 Протеза/Коригиращ апарат за долни крайници

05. За ограничено ползване (задължително използване на допълнителен код, подлежащо на ограничения управление по медицински причини)

05.01 С ограничение за пътуване само през деня (например: един час след изгрев слънце и един час преди залез слънце)

05.02 С ограничение за пътуване само в радиус от ... км от местоживеенето на притежателя на свидетелството за управление на МПС или само в рамките на град/област...

05.03 Управление без пътници

05.04 С ограничение за пътуване със скорост, не по-голяма от km/h

05.05 С разрешение за управление само с придружител, притежаващ свидетелство за управление на МПС

05.06 Без ремарке

05.07 Без право на управление по магистрали

05.08 Без алкохол в кръвта

ПРИСПОСОБЛЕНИЯ НА ПРЕВОЗНОТО СРЕДСТВО

10. Модифицирана скоростна кутия

10.01 Ръчна скоростна кутия

10.02 Автоматична скоростна кутия

10.03 Електронна скоростна кутия

10.04 Приспособен скоростен лост

10.05 Без вторична скоростна кутия

15. Модифициран съединител

15.01 Приспособен педал на съединителя

15.02 Ръчен съединител

15.03 Автоматичен съединител

15.04 Секциониране пред педала на съединителя/прегънат настрани/отделен педал на съединителя

20. Модифицирани спирачни системи

20.01 Приспособен спирачен педал

20.02 Удължен спирачен педал

20.03 Спирачен педал, приспособен за ляв крак

20.04 Вертикален спирачен педал

20.05 Наклонен спирачен педал

20.06 Ръчна (приспособена крачна) спирачка

20.07 Максимално използване на усилена крачна спирачка

- 20.08 Максимално използване на аварийна спирачка, вградена в крачната спирачка
- 20.09 Приспособена ръчна спирачка
- 20.10 Електрическа ръчна спирачка
- 20.11 (Приспособена) крачна ръчна спирачкаF
- 20.12 Секциониране пред спирачния педал/прегънат настрани/отделен спирачен педал
- 20.13 Спирачка, задействана с коляно
- 20.14 Електрическа крачна спирачка
- 25. Модифицирани ускорителни системи
- 25.01 Приспособен педал за подаване на газ
- 25.02 Вертикален педал за подаване на газ
- 25.03 Наклонен педал за подаване на газ
- 25.04 Лост за ръчно подаване на газ
- 25.05 Лост за подаване на газ с коляно
- 25.06 Серво педал за подаване на газ (електронен, пневматичен и т.н.)
- 25.07 Педал за подаване на газ отляво на спирачния педал
- 25.08 Педал за подаване на газ отляво
- 25.09 Секциониране пред педала за подаване на газ/прегънат настрани/отделен педал за подаване на газ
- 30. Модифицирани комбинирани спирачни и ускорителни системи
- 30.01 Успоредни педали
- 30.02 Педали на едно и също (или почти на едно и също) ниво
- 30.03 Педал за подаване на газ и спирачка с плъзгач
- 30.04 Педал за подаване на газ и спирачка с плъзгач и коригиращ апарат
- 30.05 Прегънати настрани/отделени спирачен педал и педал за подаване на газ
- 30.06 Повдигнат под
- 30.07 Секциониране от страната на спирачния педал
- 30.08 Секциониране за протеза от страната на спирачния педал
- 30.09 Секциониране пред спирачния педал и педала за подаване на газ
- 30.10 Опора за крак/пета
- 30.11 Електрически спирачен и педал за подаване на газ
- 35. Модифицирано контролно табло
(Ключове за светлини, чистачки/устройство за пръскане на течност на предно стъкло, клаксон, мигачи и др.)
- 35.01 Контролни уреди, които се задействат без отрицателно влияние върху кормилното и общото управление
- 35.02 Контролни уреди, които се задействат без изпускане на волана и принадлежностите (бутон, вилка и др.)
- 35.03 Контролни уреди, които се задействат с лява ръка без изпускане на волана и принадлежностите (бутон, вилка и др.)
- 35.04 Контролни уреди, които се задействат с дясна ръка без изпускане на волана и принадлежностите (бутон, вилка и др.)
- 35.05 Контролни уреди, които се задействат без изпускане на волана и принадлежностите (бутон, вилка и др.) и комбинирани ускорителни и спирачни механизми
- 40. Модифицирано кормилно управление
- 40.01 Стандартно кормилно управление
- 40.02 Усилено кормилно управление

- 40.03 Кормилно управление със система за заден ход
- 40.04 Удължена кормилна колона
- 40.05 Приспособен волан (Уширено и/или удебелено сечение на волана, намален диаметър на волана и др.)
- 40.06 Наклонен волан
- 40.07 Вертикален волан
- 40.08 Хоризонтален волан
- 40.09 Крачно управление
- 40.10 Алтернативно приспособено кормилно управление (ръчка и др.)
- 40.11 Топка на волана
- 40.12 Ръчна ортеза на волана
- 40.13 С коригираща шина
- 42. Модифицирани огледала за обратно виждане
- 42.01 Външно (ляво или) дясно огледало за обратно виждане
- 42.02 Външно огледало за обратно виждане върху предния калник
- 42.03 Допълнително вътрешно огледало за обратно виждане, позволяващо следене на пътното движение
- 42.04 Панорамно вътрешно огледало за обратно виждане
- 42.05 Огледало за мъртвата точка при обратно виждане
- 42.06 Електрическо(и) външно(и) огледало(а) за обратно виждане
- 43. Модифицирана седалка на водача
- 43.01 Седалка на водача на осигуряваща добра видимост височина и разположена на нормално разстояние от волана и педалите
- 43.02 Седалка на водача, приспособена към формата на тялото
- 43.03 Седалка на водача със странични подпори за добра стабилност в седнало положение
- 43.04 Седалка на водача с подлакътник
- 43.05 Удължаване на хода на приплъзване на седалката на водача
- 43.06 Приспособяване на предпазните колани
- 43.07 Предпазни колани тип хомот
- 44. Модификации на мотоциклети (задължително използване на допълнителен код)
- 44.01 Единична спирачка
- 44.02 (Приспособена) ръчна спирачка (на предното колело)
- 44.03 (Приспособена) крачна спирачка (на задното колело)
- 44.04 (Приспособена) ръчка за подаване на газ
- 44.05 (Приспособена) ръчна скоростна кутия и ръчен съединител
- 44.06 (Приспособено(и)) огледало(а) за обратно виждане
- 44.07 (Приспособени) командни устройства (мигачи, стопове,...)
- 44.08 Височина на седалката, позволяваща на водача в седнало положение да стига до земята с двата крака едновременно
- 45. Само мотоциклет с кош
- 50. С ограничена правоспособност за управление на точно определено превозно средство/номер на шаси (идентификационен номер на превозното средство, ИНПС)
- 51. С ограничена правоспособност за управление на точно определено превозно средство/регистрационна табела (регистрационен номер на превозното средство, РНПС)

АДМИНИСТРАТИВНИ ВЪПРОСИ

70. Подмяна на свидетелство за управление № ..., издадено от ... (отличителен знак на ЕС/ООН в случай на трета страна; например 70.0123456789.NL)
71. Дубликат на свидетелство за управление № ..., издадено от ... (отличителен знак на ЕС/ООН в случай на трета страна; например 71. 987654321.HR)
72. С ограничена правоспособност за управление на превозни средства от категория А с максимален работен обем на цилиндъра 125 cm³ и максимална мощност 11 kW(A1)
73. С ограничена правоспособност за управление на превозни средства от категория В от типа на моторна триколка и четириколка (B1)
74. С ограничена правоспособност за управление на превозни средства от категория С, чиято максимално разрешена маса не надвишава 7 500 kg (C1)
75. С ограничена правоспособност за управление на превозни средства от категория D с не повече от 16 места без мястото на шофьора (D1)
76. С ограничена правоспособност за управление на превозни средства от категория С, чиято максимално разрешена маса не надвишава 7 500 kg (C1), с ремарке, чиято максимално разрешена маса надвишава 750 kg при условие, че максимално разрешената маса на така образувания автовлак не надвишава 12 000 kg и, че максимално разрешената маса на ремаркетото не надвишава масата без товар на влекача (C1 + E)
77. С ограничена правоспособност за управление на превозни средства от категория D с не повече от 16 пътнически места без мястото на шофьора (D1), с ремарке, чиято максимално разрешена маса надвишава 750 kg при условие, че (а) максимално разрешената маса на така образувания автовлак не надвишава 12 000 kg и, че максимално разрешената маса на ремаркетото не надвишава масата без товар на влекача и (б) ремаркетото не се използва за превоз на пътници (D1 + E)
78. С ограничена правоспособност за управление на превозни средства с автоматична скоростна кутия
(Директива 91/439/ЕИО, приложение II, 8.1.1., §2)
79. (...) С ограничена правоспособност за управление на превозни средства, които отговарят на посочените в скоби спецификации в контекста на прилагането на член 10, параграф 1 от директивата
- 90.01: наляво
- 90.01: надясно
- 90.03: ляво
- 90.04: дясно
- 90.05: ръка
- 90.06: крак
- 90.07: използваем”

ПРИЛОЖЕНИЕ II

“ПРИЛОЖЕНИЕ II

I. МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗПИТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА МПС

Държавите-членки предприемат необходимите мерки, които да гарантират, че кандидатите за свидетелство за управление притежават необходимите знания и умения и показват необходимото поведение за управление на моторно превозно средство. Въведените за тази цел изпити трябва да се състоят от:

- теоретичен изпит, а след това
- изпит за проверка на умения и поведение.

По-долу са посочени условията за провеждане на тези изпити.

A. ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ

1. Форма

Избраната форма трябва да доказва, че кандидатът притежава необходимите познания по изброените в точка 2 до 4 въпроси.

Всеки кандидат за свидетелство за управление в дадена категория, който е преминал теоретичен изпит за свидетелство за управление в друга категория, може да бъде освободен от общите разпоредби на точки 2 до 4.

2. Съдържание на теоретичния изпит за всички категории превозни средства.

2.1. По всяка от изброените по-долу точки трябва да бъдат зададени въпроси, като съдържанието и формата на въпросите е по преценка на всяка държава-членка:

2.1.1. Правила за движение по пътищата:

- особено по отношение на пътни знаци, маркировки и сигнализация, предимства и ограничения на скоростта;

2.1.2. Водач:

- значение на бдителността и отношението към другите участници в движението,
- възприятие, преценка и вземане на решение, особено скорост на реагиране, както и промени в поведението при управление под въздействие на алкохол, наркотици и лекарствени продукти, душевно състояние и умора.

2.1.3. Път:

- най-важните принципи по отношение на спазването на безопасна дистанция между превозните средства, дистанция за безопасно спиране и стабилност при различни метеорологични и пътни условия,
- рискови фактори при управление, свързани с различни пътни условия, по-специално при промяна на условията, в зависимост от метеорологичните условия и периода на денонощието,
- характеристики на различните видове пътища и свързаните с тях законови изисквания;

2.1.4. Други участници в движението:

- специфични рискови фактори, свързани с липсата на опит на другите участници в движението и най-уязвимите категории участници, като деца, пешеходци, велосипедисти и хора с ограничена подвижност,
- рискове, свързани с движението и управлението на различни видове превозни средства и различното зрительно поле на водачите;

2.1.5. Общи правила и норми и разни:

- правила за административните документи, които се изискват за използване на моторни превозни средства,
- общи правила за поведението на водача в случай на пътно-транспортно произшествие (поставяне на предупредителни знаци и пускане на аварийни

светлини) и мерките, които той може да предприеме за оказване на помощ, при необходимост, на пострадалите при пътно-транспортно произшествие,
- фактори за безопасност, свързани с моторното превозно средство и превозвания товар и пътници;

2.1.6. Предпазни мерки, които са необходими при слизване от превозното средство;

2.1.7. Механични аспекти, които имат отношение към безопасността на пътя; кандидатите трябва да могат да установяват най-обичайните дефекти, по-специално в системите за кормилно управление, окачването и спирачната система, гуми, светлини и мигачи, отражатели, огледала за обратно виждане, предно стъкло и чистачки, системата за отвеждане на отработени газове, предпазни колани и устройството за звуково предупреждение;

2.1.8. Оборудване за безопасност на превозното средства, по-специално използване на предпазни колани, облегалки за глава и детски седалки;

2.1.9. Правила за използване на моторното превозно средство във връзка с околната среда (подходящо използване на клаксони, умерен разход на гориво, ограничаване на замърсяващите емисии и др.).

3. Специфични разпоредби за категории А и А1

3.1. Задължителна проверка на общите знания за:

3.1.1. Използване на предпазна екипировка, като ръкавици, ботуши, облекло и предпазна каска;

3.1.2. Видимост на мотоциклетистите за другите участници в движението;

3.1.3. Рискови фактори, свързани с различни пътни условия, както е посочено по-горе, с допълнително внимание върху хлъзгави участъци, като капаци на отводнителни шахти, пътни маркировки, като линии и стрелки, трамвайни релси;

3.1.4. Механични аспекти, които имат отношение към безопасността на пътя, както е посочено по-горе, с допълнително внимание върху ключа за аварийно спиране, нивата на маслото и веригата.

4. Специфични разпоредби за категории С, С+Е, С1, С1+Е, D, D+Е, D1 и D1+Е

4.1. Задължителна проверка на общите знания за:

4.1.1. Правилата за часовете на шофиране и интервалите за почивка, определени от Регламент (ЕИО) No 3820/85 на Съвета¹; използване на уреди за регистриране на движението, съгласно определението в Регламент (ЕИО) No 3821/85 на Съвета²,

4.1.2. Правила за съответния тип транспорт: товарен или пътнически;

4.1.3. Документи на моторното превозно средство и транспортни документи, които се изискват за национален и международен превоз на товари и пътници;

4.1.4. Поведение в случай на пътно-транспортно произшествие; знания за мерките, които следва да се предприемат след настъпване на произшествие или сходно събитие, включително спешно действие, като евакуация на пътници и основни познания за оказване на първа помощ;

4.1.5. Предпазни мерки при демонтаж и смяна на колела;

4.1.6. Правила за теглата и габаритите на превозното средство; правила за ограничители на скоростта;

¹ ОВ L 370, 31.12.1985 г., стр. 1.

² ОВ L 370, 31.12.1985 г., стр. 8.

- 4.1.7. Ограничено зрително поле, произтичащо от характеристиките на превозните средства;
- 4.1.8. Разчитане на пътна карта, планиране на маршрут, включително използване на електронни навигационни системи (не е задължително);
- 4.1.9. Фактори за безопасност, свързани с товарене на превозното средство: контролиране на товара (подреждане и закрепване), трудности при различните видове товари (например течности, висящи товари, ...), товарене и разтоварване на стоки и използване на товарни съоръжения (само категории C, C+E, C1, C1+E);
- 4.1.10. Отговорността на водача по отношение на превоза на пътници; удобство и безопасност на пътниците; превоз на деца; необходими проверки преди потегляне; всички видове автобуси трябва да бъдат част от теоретичния тест (автобуси за обществен транспорт, автобуси със специални габарити,...) (само категории D, D+E, D1, D1+E).
- 4.2. Задължителна проверка на общите знания за следните допълнителни разпоредби, касаещи категории C, C+E, D и D+E:
- 4.2.1. Принципи на конструкцията и функционирането на: двигатели с вътрешно горене, течности (например моторно масло, охлаждаща течност, течност за чистачки), горивна система, електрическа система, запалителна система, трансмисионна система (съединител, скоростна кутия и др.);
- 4.2.2. Защита чрез смазване и антифриз;
- 4.2.3. Принципи на конструкция, монтаж, правилно използване и грижа за гумите;
- 4.2.4. Принципи на типовете, експлоатацията, основните части, свързването, използването и ежедневната поддръжка на спирачното оборудване и регулаторите на скоростта и използване на спирачки с антиблокираща система (ABS);
- 4.2.5. Принципи на типовете, експлоатацията, основните части, свързването, използването и ежедневната поддръжка на съединителните системи (само категории C+E, D+E);
- 4.2.6. Методи за установяване на причините за повреди;
- 4.2.7. Профилактична поддръжка на превозните средства и необходими текущи ремонти;
- 4.2.8. Отговорността на водача по отношение на получаването, превоза и доставката на стоки в съответствие с договорените условия (само категории C, C+E).

Б. ПРОВЕРКА НА УМЕНИЯ И ПОВЕДЕНИЕ

5. Моторно превозно средство и оборудването му

5.1. Управлението на превозно средство с ръчна скоростна кутия подлежи на изпит за проверка на уменията и поведението, който се провежда в превозно средство с ръчна скоростна кутия.

Ако кандидатът успешно премине изпита за проверка на умения и поведение в превозно средство с автоматична скоростна кутия, това се записва във всяко свидетелство, издадено въз основа на такъв изпит. Свидетелствата, в които е посочена такава информация, се използват само за управление на превозни средства с автоматична скоростна кутия.

“Превозно средство с автоматична скоростна кутия” означава превозно средство, в което предавателното отношение между двигателя и колелата може да се променя само с педала за подаване на газ или спирачния педал.

5.2. Моторните превозни средства, които се използват за проверка на уменията и поведението трябва да отговарят на посочените по-долу минимални критерии. Държавите-членки могат да предвидят по-строги критерии или да добавят други.

Категория А:

- постепенен достъп (първото изречение на първото тире на член 6, параграф 1, б): мотоциклет без кош с обем на двигателя над 120 cm³, който може да развива скорост най-малко 100 km/h;

- пряк достъп (второто изречение на първото тире на член 6, параграф 1, буква б): мотоциклет без кош с мощност на двигателя най-малко 35 kW;

Подкатегория А1:

Мотоциклет без кош с обем на двигателя най-малко 75 cm³;

Категория В:

Четириколесно превозно средство от категория В, което може да развива скорост най-малко 100 km/h;

Категория В+Е:

Комбинация, състояща се от изпитно превозно средство от категория В и ремарке с максимално разрешена маса най-малко 1 000 kg, която може да развива скорост най-малко 100 km/h и, която не попада в категория В; товарната секция на ремаркетото се състои от затворено тяло, което е най-малко с ширината и височината на моторното превозно средство; затвореното тяло може да е и малко по-тясно от моторното превозно средство при условие, че видимостта назад е възможна само чрез използване на външните огледала за обратно виждане на моторното превозно средство; общата действителна маса на ремаркетото е минимум 800 kg;

Подкатегория В1:

Триколка или четириколка с двигател, която може да развива скорост най-малко 60 km/h;

Категория С:

Превозно средство от категория С с максимално разрешена маса 12 000 kg, дължина най-малко 8 m, ширина най-малко 2,40 m и с възможност за развиване на скорост най-малко 80 km/h; оборудвано с антиблокираща спирачна система (ABS), скоростна кутия с най-малко осем предни предавки и уреди за регистриране на движението, съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85; товарната секция се състои от затворено тяло, което е най-малко с ширината и височината на кабината; общата действителна маса на моторното превозно средство е минимум 10 000 kg;

Категория С+Е:

Или съчленено превозно средство, или комбинация от изпитно превозно средство от категория С и ремарке с дължина най-малко 7,5 m; както съчлененото превозно средство, така и комбинираното са с максимално разрешена маса 20 000 kg, дължина най-малко 14 m, ширина най-малко 2,40 m, могат да развиват скорост най-малко 80 km/h и са оборудвани с антиблокираща спирачна система (ABS), скоростна кутия с най-малко осем предни предавки и уреди за регистриране на движението, съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85; товарната секция се състои от затворено тяло, което е най-малко с ширината и височината на кабината; общата действителна маса както на съчлененото превозно средство, така и на комбинираното е минимум 15 000 kg;

Подкатегория С1:

Превозно средство от категория C1 с максимално разрешена маса най-малко 4 000 kg, дължина най-малко 5 m и с възможност за развиване на скорост най-малко 80 km/h; оборудвано с антиблокираща спирачна система (ABS) и уреди за регистриране на движението, съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85; товарната секция се състои от затворено тяло, което е най-малко с ширината и височината на кабината;

Подкатегория C1+E:

Комбинация, състояща се от изпитно превозно средство от категория C1 и ремарке с максимално разрешена маса 1 250 kg; тази комбинация има дължина най-малко осем метра и може да развива скорост най-малко 80 km/h; товарната секция се състои от затворено тяло, което е най-малко с ширината и височината на кабината; затвореното тяло може да бъде и малко по-тясно от кабината при условие, че видимостта назад е възможна само чрез използване на външните огледала за обратно виждане на моторното превозно средство; общата действителна маса на ремаркетото е минимум 800 kg;

Категория D:

Превозно средство от категория D с дължина най-малко 10 m, ширина най-малко 2,40 m и възможност за развиване на скорост най-малко 80 km/h; оборудвано с антиблокираща спирачна система (ABS) и уреди за регистриране на движението, съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85;

Категория D+E:

Комбинация, състояща се от изпитно превозно средство от категория D и ремарке с максимално разрешена маса най-малко 1 250 kg, ширина най-малко 2,40 m и с възможност да развива скорост най-малко 80 km/h; товарната секция на ремаркетото се състои от затворено тяло с ширина и височина най-малко 2 m ; общата действителна маса на ремаркетото е минимум 800 kg;

Подкатегория D1:

Превозно средство от подкатегория D1 с максимално разрешена маса най-малко 4 000 kg, дължина най-малко 5 m и с възможност да развива скорост най-малко 80 km/h; оборудвано с антиблокираща спирачна система (ABS) уреди за регистриране на движението, съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85;

Подкатегория D1+E:

Комбинация, състояща се от изпитно превозно средство от подкатегория D1 и ремарке с максимално разрешена маса 1 250 kg с възможност да развива скорост най-малко 80 km/h; товарната секция на ремаркетото се състои от затворено тяло с ширина и височина най-малко 2 m ; общата действителна маса на ремаркетото е минимум 800 kg;

Изпитни превозни средства за категории B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 и D1+E, които не отговарят на по-горе посочените минимални критерии, но са били използвани към или преди датата на влизане в сила на настоящата директива на Комисията, могат да продължат да се използват за период не по-дълъг от 10 години след тази дата. Изискванията, които са свързани с превозвания от тези превозни средства товар могат да бъдат привеждани в изпълнение от държавите-членки до десет години от момента на влизане в сила на настоящата директива.

6. Умения и поведение, подлежащи на проверка за категории A и A1

6.1. Подготовка и техническа проверка на моторното превозно средство във връзка с пътната безопасност

Кандидатите трябва да покажат способност да се подготвят за безопасно пътуване чрез удовлетворяване на следните изисквания:

6.1.1. Нагласяване на предпазната екипировка, като ръкавици, ботуши, облекло и предпазна каска;

6.1.2. Извършване на произволна проверка на състоянието на гумите, спирачките, кормилното управление, бутона за аварийно спиране (ако има такъв), веригата, нивата на маслото, светлините, отражателите, мигачите и клаксона.

6.2. Специални маневри, които трябва да бъдат проверени във връзка с пътната безопасност;

6.2.1. Изправяне на мотоциклета върху и освобождаване от стойката му и придвижване без помощта на двигателя с ходене отстрани на превозното средство;

6.2.2. Паркиране на мотоциклета върху стойката му;

6.2.3. Извършване на най-малко две маневри с ниска скорост, включително слалом; това би трябвало да даде възможност за оценка на способността за боравене със съединителя в комбинация със спирачката, равновесието, посоката на погледа и стойката върху мотоциклета и положението на краката върху степенките;

6.2.4. Извършване на най-малко две маневри с висока скорост, от които една на втора или трета предавка със скорост най-малко 30 km/h и една маневра за избягване на препятствие със скорост най-малко 50 km/h; това би трябвало да даде възможност за оценка на стойката върху мотоциклета, посоката на погледа, равновесието, техниката на кормилно управление и техниката за смяна на предавките;

6.2.5. Спиране: извършват се най-малко две упражнения за спиране, включително аварийно спиране при минимална скорост 50 km/h; това би трябвало да даде възможност за оценка на боравенето с предната и задната спирачка, посоката на погледа и стойката върху мотоциклета.

Споменатите в точки 6.2.3 до 6.2.5 специални маневри се прилагат най-късно пет години след влизане в сила на настоящата директива.

6.3. Поведение при участие в пътното движение

Кандидатите трябва да изпълнят всички изброени по-долу действия в нормални пътни ситуации при пълна безопасност и вземане на всички предпазни мерки:

6.3.1. Потегляне: след паркиране, след спиране в пътното движение; отбиване от пътното платно;

6.3.2. Управление по прави пътища; разминаване с насрещно движещи се превозни средства, включително на стеснени участъци;

6.3.3. Управление на завои;

6.3.4. Пресечки: приближаване и пресичане на кръстовища и пътни възли;

6.3.5. Смяна на посоката на движение: леви и десни завои; престрояване;

6.3.6. Приближаване/излизане от магистрали или подобни (ако има такива): включване в движението от ускорителната лента; напускане от лентата за намаляване на скоростта;

6.3.7. Изпреварване/разминаване: изпреварване на други участници в пътното движение (ако е възможно); управление покрай препятствия, например паркирани автомобили; изпреварване от други участници в пътното движение (ако е подходящо);

6.3.8. Специални характеристики на пътя (ако има такива): кръгови кръстовища; ж.п. прелези; трамвайни/автобусни спирки; пешеходни пътеки; изкачване и спускане по дълги наклони;

6.3.9. Вземане на необходимите предпазни мерки при слизване от превозното средство.

7. Умения и поведение, подлежащи на проверка за категории В, В1 и В+Е

7.1. Подготовка и техническа проверка на превозното средство с оглед на пътната безопасност

Кандидатите трябва да покажат способност да се подготвят за безопасно управление чрез изпълнение на следните изисквания:

7.1.1. Регулиране, при необходимост, на седалката за постигане на правилна стойка в седнало положение;

7.1.2. Регулиране на огледалата за обратно виждане, предпазните колани и облегалките за глава, ако има такива;

7.1.3. Проверка, дали вратите са затворени;

7.1.4. Извършване на произволна проверка на състоянието на гумите, кормилното управление, спирачките, течностите (напр. моторно масло, охлаждаща течност, течност за чистачките), светлините, отражателите, мигачите и клаксона;

7.1.5. Проверка на факторите за безопасност, свързани с товаренето на превозното средство: корпус, обшивка, врати на товарната секция, заключване на кабината, начин на товарене, обезопасяване на товара (само за категория В+Е);

7.1.6. Проверка на съединителния механизъм и спирачните и електрически връзки (само за категория В+Е);

7.2. Категории В и В1: специални маневри, подлежащи на проверка с оглед на пътната безопасност

Проверява се подбран набор от следните маневри (най-малко две маневри за четирите точки, включително една на заден ход):

7.2.1. Движение на заден ход по права линия или движение на заден ход наляво или надясно покрай ъгъл с придържане в рамките на правилната лента за движение;

7.2.2. Обръщане на превозното средство в противоположна посока чрез използване на предавките за преден и заден ход;

7.2.3. Паркиране на превозното средство и напускане на мястото за паркиране (успоредно, косо или перпендикулярно, на преден или на заден ход, на равно място, на наклон нагоре или надолу);

7.2.4. Правилно намаляване на скоростта до спиране; въпреки това, извършването на аварийно спиране не е задължително.

7.3. Категория В+Е: специални маневри, подлежащи на проверка с оглед на пътната безопасност

7.3.1. Прикачване или откачане или откачане и повторно прикачване на ремарке към/от моторното превозно средство; маневрата трябва да включва и паркиран до ремаркетото влекач (т.е. да не са на една линия);

7.3.2. Движение на заден ход по крива, чиято линия се определя от държавите-членки;

7.3.3. Безопасно паркиране за товарене/разтоварване.

7.4. Поведение при участие в пътното движение

Кандидатите трябва да извършат всички изброени по-долу действия в нормални пътни ситуации при пълна безопасност и вземане на всички предпазни мерки:

7.4.1. Потегляне: след паркиране, след спиране в пътното движение; отбиване от пътното платно;

7.4.2. Управление по прави пътища; разминаване с насрещно движещи се превозни средства, включително на стеснени участъци;

7.4.3. Управление на завои;

7.4.4. Пресечки: приближаване и пресичане на кръстовища и пътни възли;

7.4.5. Смяна на посоката на движение: леви и десни завои; престрояване;

7.4.6. Приближаване/излизане от магистрали или подобни (ако има такива): включване от ускорителната лента; напускане от лентата за намаляване на скоростта;

7.4.7. Изпреварване/разминаване: изпреварване на други участници в пътното движение (ако е възможно); управление покрай препятствия, например паркирани автомобили; изпреварване от други участници в пътното движение (ако е подходящо);

7.4.8. Специални характеристики на пътя (ако има такива): кръгови кръстовища, ж.п. прелези; трамвайни/автобусни спирки; пешеходни пътеки; изкачване и спускане по дълги наклони;

7.4.9. Вземане на необходимите предпазни мерки при слизване от превозното средство.

8. Умения и поведение, подлежащи на проверка за категории C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 и D1+E

8.1. Подготовка и техническа проверка на превозното средство с оглед на пътната безопасност

Кандидатите трябва да покажат способност да се подготвят за безопасно управление чрез изпълнение на следните изисквания:

8.1.1. Регулиране, при необходимост, на седалката за постигане на правилна стойка в седнало положение;

8.1.2. Регулиране на огледалата за обратно виждане, предпазните колани и облегалките за глава, ако има такива;

8.1.3. Произволни проверки на състоянието на гумите, кормилното управление, спирачките, светлините, отражателите, мигачите и клаксона;

8.1.4. Проверка на електрическите спирачни и кормилни системи ; проверка на състоянието на колелата, болтовете на колелата, калобраните, предното стъкло, прозорците и чистачките, течностите (например моторното масло, охладителната течност, течността за чистачките); проверка и използване на арматурното табло, включително уредите за регистриране на движението, определено в Регламент (ЕИО) № 3821/85;

8.1.5. Проверка на въздушното налягане, въздушните резервоари и окачването;

8.1.6. Проверка на факторите за безопасност, свързани с товаренето на превозното средство: корпус, обшивка, врати на товарната секция, товарен механизъм (ако има такъв), заключване на кабината (ако има такава), начин на товарене, обезопасяване на товара (само за категории C, C+E, C1, C1+E);

8.1.7. Проверка на съединителния механизъм и спирачните и електрически връзки (само за категории C+E, C1+E, D+E, D1+E);

8.1.9. Способност за вземане на специални мерки за безопасност на превозното средство; контролиране на корпуса, сервизни врати, аварийни изходи,

оборудване за първа помощ, пожарогасители и друго оборудване за безопасност (само за категории D, D+E, D1, D1+E);

8.1.9. Разчитане на пътна карта, планиране на маршрут, включително използване на електронни навигационни системи (не е задължително).

8.2. Специални маневри, подлежащи на проверка с оглед на пътната безопасност;

8.2.1. Прикачване или откачване или откачване и повторно прикачване на ремарке към/от моторното превозно средство; маневрата трябва да включва и паркиран до ремаркетото влекач (т.е. да не са на една линия) (само за категории C+E, C1+E, D+E, D1+E);

8.2.2. Движение на заден ход по крива, чиято линия се определя от държавите-членки;

8.2.3. Безопасно паркиране за товарене/разтоварване на товарна рампа/платформа или подобно съоръжение (само за категории C, C+E, C1, C1+E);

8.2.4. Паркиране за безопасно слизване и качване на пътници от автобуса (само за категории D, D+E, D1, D1+E).

8.3. Поведение при участие в пътното движение

Кандидатите трябва да извършат всички изброени по-долу действия в нормални пътни ситуации при пълна безопасност и вземане на всички предпазни мерки:

8.3. 1. Потегляне: след паркиране, след спиране в пътното движение; отбиване от пътното платно;

8.3. 2. Управление по прави пътища; разминаване с насрещно движещи се превозни средства, включително на стеснени участъци;

8.3.3. Управление на завои;

8.3.4. Пресечки: приближаване и пресичане на кръстовища и пътни възли;

8.3.5. Смяна на посоката на движение: леви и десни завои; престрояване;

8.3.6. Приближаване/излизане от магистрали или подобни (ако има такива): включване в движението от ускорителната лента; напускане от лентата за намаляване на скоростта;

8.3.7. Изпреварване/разминаване: изпреварване на други участници в пътното движение (ако е възможно); управление покрай препятствия, например паркирани автомобили; изпреварване от други участници в пътното движение (ако е подходящо);

8.3.8. Специални характеристики на пътя (ако има такива): кръгови кръстовища, ж.п. прелези; трамвайни/автобусни спирки; пешеходни пътеки; изкачване и спускане по дълги наклони;

8.3.9. Вземане на необходимите предпазни мерки при слизване от превозното средство.

9. Оценки на изпита за проверка на умения и поведение

9.1. За всяка от гореспоменатите пътни ситуации оценяването трябва да отразява лекотата, с която кандидатът борава с уредите за управление на превозното средство и проявената способност да шофира при участие в пътното движение в условия на пълна безопасност. Изпитващият трябва да се чувства в безопасност по време на изпита. Грешки при управлението или опасно поведение, което пряко застрашава безопасността на изпитното превозно, пътниците в него или други участници в движението се наказват чрез неиздържане на изпита независимо, дали се налага намеса от страна на изпитващия или придружаващото лице. Въпреки това, изпитващият има право

да решава, дали да бъде завършен или не изпита за проверка на умения и поведение.

Изпитващите лица трябва да бъдат обучени правилно да оценяват способността на кандидатите да шофират безопасно. Работата на изпитващите трябва да се наблюдава и контролира от упълномощен от държавата-членка орган, за да се гарантира правилно и последователно прилагане на оценяването на грешки в съответствие с определените в настоящото приложение стандарти.

9.2. По време на оценяването изпитващите лица обръщат специално внимание на това, дали кандидатът показва предохранително и социално шофьорско поведение. Това би следвало да отразява цялостния стил на шофиране и изпитващият следва да го вземе предвид при цялостното представяне на кандидата. Това включва съобразено и уверено (безопасно) управление при отчитане на пътните и метеорологични условия, останалото пътно движение, интересите на другите участници в движението (особено по-уязвимите) и способност за предвиждане.

9.3. Освен това, изпитващият ще оценява, дали кандидатът:

9.3.1. Контролира превозното средство; като взема предвид: правилното използване на предпазните колани, огледалата за обратно виждане; облегалките за глава; седалката; правилното използване на светлините и друго оборудване; правилно боравене със съединителя, скоростната кутия, педала за газ, спирачните системи (включително трета спирачна система, ако има такава), кормилното управление; контролиране на превозното средство при различни обстоятелства и при различни скорости; стабилност на пътя; масата, габаритите и характеристиките на превозното средство; теглото и типа на товара (само за категории В+Е, С+Е, С1, С1+Е, D+Е, D1+Е); удобството на пътниците (само за категории D, D+Е, D1, D1+Е) (без бързо ускоряване, плавно управление и без рязко спиране);

9.3.2. Шофира икономично и природосъобразно, като отчита оборотите в минута, смяната на скоростите, натискането на спирачки и ускоряването (само за категории В+Е, С, С+Е, С1, С1+Е, D, D+Е, D1, D1+Е);

9.3.3. Наблюдение: наблюдение на цялостната обстановка наоколо; правилно използване на огледалата; видимост на дълго, средно и близко разстояние;

9.3.4. Предимство/даване на път: предимство на пресечки, кръстовища и пътни възли; даване на път при други случаи (например смяна посоката на движение, престрояване, специални маневри);

9.3.5. Правилно положение на пътя: правилно положение на пътя, в лентите, на кръгови кръстовища, на завой, подходящо за типа и характеристиките на превозното средство; предварително престрояване;

9.3.6. Спазва дистанция: спазва подходяща предна и странична дистанция; спазва подходяща дистанция спрямо другите участници в пътното движение;

9.3.7. Скорост: не превишава максимално разрешената скорост; съобразява скоростта с метеорологичните/пътните условия и, където е целесъобразно, спазва националните ограничения на скоростта; управлява със скорост, позволяваща спиране в рамките на видимия и свободен участък от пътя; съобразява скоростта с общата скорост на същия вид участници в движението;

9.3.8. Светофари, пътни знаци и други указателни знаци: правилно реагира на светофарните светлини; спазва указанията на регулировчиците; правилно реагира на пътните знаци (забранителни или задължителни); предприема подходящи действия по отношение на пътните маркировки;

9.3.9. Сигнализиране: правилно и навреме подава сигнали, когато е необходимо; правилно указва посоките; предприема подходящи действия по отношение на всички подавани от другите участници в движението сигнали;

9.3.10. Натискане на спирачки и спиране: своевременно намалява скоростта, натиска спирачки и спира съобразно обстоятелствата; предвиждане на обстоятелствата; използва различни спирачни системи (само за категории С, С+Е, D, D+Е); използва системи за намаляване на скоростта, различни от спирачките (само за категории С, С+Е, D, D+Е);

10. Продължителност на изпита

Продължителността на изпита и изминатото разстояние трябва да бъдат достатъчни за оценяване на уменията и поведението, посочени в параграф Б от настоящото приложение. При никакви обстоятелства прекараното в шофиране на пътя време не трябва да бъде по-малко от 25 минути за категории А, А1, В, В1 и В+Е и 45 минути за останалите категории. Това не включва приемането на кандидата, подготовката на превозното средство, техническата проверка на превозното средство с оглед на пътната безопасност, специалните маневри и обявяването на резултата от практическия изпит.

11. Място за провеждане на изпита

Частта от изпита за оценяване на специалните маневри може да се проведе на специален изпитен полигон. Когато има практическа възможност, частта от изпита за оценяване на поведението при участие в пътното движение трябва да се провежда на пътища извън застроени райони, скоростни и обикновени магистрали (или подобни), както и по всички видове градски улици (жилищни райони, райони с ограничение на скоростта 30 и 50 km/h, градски скоростни булеварди), които следва да представляват различните видове трудности, с които могат да се сблъскат водачите. Също така е желателно изпитът да се провежда в различни условия на натовареност на пътното движение. Прекараното в шофиране на пътя време трябва да се използва оптимално за оценяване на кандидата във всички различни зони на пътното движение, в които може да попадне, като се обръща специално внимание на редуването между тези райони.

II. ПОЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ПОВЕДЕНИЕ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА МОТОРНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО

Водачите на моторни превозни средства трябва във всеки момент да притежават описаните в точки 1 - 9 по-горе познания, умения и поведение с оглед на способността им:

- да разпознават опасностите на пътното движение и да оценяват тяхната сериозност;
- да имат достатъчен контрол над превозното си средство, за да не създават опасни ситуации и да реагират подходящо при настъпване на такива ситуации;
- да спазват правилата за движение по пътищата, и по-специално онези, които са предназначени за предотвратяване на пътното-транспортни произшествия и за поддържане на пътния поток;
- да установяват всички сериозни технически повреди в превозните си средства, и по-специално онези, които представляват опасност за безопасността и по подходящ начин да ги отстраняват;
- да отчитат всички фактори, които влияят върху поведението при управление (например алкохол, умора, слабо зрение и др.) така, че в пълна степен да използват необходимите средства за безопасно управление;

- да спомагат за осигуряване на безопасността на всички участници в движението, и по-специално на най-слабите и най-уязвимите, като показват дължимото уважение към другите.

Държавите-членки могат да прилагат подходящи мерки, с които да се гарантира, че водачите, които са изгубили описаните в точки 1 - 9 знания, умения и поведение могат да ги възстановят и да продължат да проявяват поведението, което се изисква за управление на моторно превозно средство.